Dosarul nr.2r-49/2026 Judecătoria Bălţi, sediul Central, judecător E. Balan

D E C I Z I E

26 mai 2026 mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţă:
Preşedintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi, Mariana Sajin

examinând recursul declarat de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, în persoana reprezentantului, avocat Ivas Tatiana, împotriva încheierii Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina către SA „General Asigurări" privind încasarea prejudiciului material şi compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Poziţia instanţei de fond:

1. La 30 ianuarie 2026, Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, în persoana reprezentantului, avocat Ivas Tatiana, au depus cerere de chemare în judecată către SA „General Asigurări" privind încasarea prejudiciului material şi compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina către SA „General Asigurări" privind încasarea prejudiciului material şi compensarea cheltuielilor de judecată. S-a remis reprezentantului reclamanţilor încheierea în cauză şi cererea de chemare în judecată cu actele anexate. S-a explicat că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri la instanţa de judecată competentă.

Solicitarea recurenţilor:

3. La 18 februarie 2026, Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, în persoana reprezentantului, avocat Ivas Tatiana, au depus recurs împotriva încheierii judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, soluţionând prin decizie primirea pe rol a cererii de chemare în judecată.

Argumentele părţilor:

4. În motivarea recursului, recurenţii consideră că încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026, emisă la cererea de chemare în judecată înaintată de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina împotriva SA „General Asigurări" privind încasarea prejudiciului material şi compensarea cheltuielilor de judecată, este neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată din următoarele motive:

5. La data de 29 ianuarie 2023 a avut loc un incendiu la bunul imobil situat în *****, ***** *****.

6. La data de 30 ianuarie 2023, Hmelevschi Oleg a depus cerere de despăgubire la compania de asigurări, fiind astfel deschis dosarul de daună nr. 0016-23-AM. Având în vedere că cererea de despăgubire a fost depusă într-un singur exemplar, prin interpelare s-a solicitat prezentarea următoarelor acte: copia contractului de asigurare mixtă nr. ABM/22-3462 din 16 februarie 2022; copia adresării lui Hmelevski Oleg privind achitarea despăgubirii în legătură cu incendiul produs în *****, ***** *****; copia actului de evaluare a prejudiciului cauzat de incendiu, întocmit de reprezentantul companiei de asigurări la faţa locului, în *****, ***** *****.

7. Astfel, de către CA „General Asigurări", la data de 06 februarie 2026 i-a fost expediat răspunsul la interpelare, la care a fost anexată şi cererea depusă de Hmelevski Oleg către CA „General Asigurări", prin care s-a solicitat achitarea despăgubirii.

8. Prin urmare, se constată că cererea privind acordarea despăgubirii a fost depusă de Hmelevski Oleg, iar în acest context procedura prealabilă a fost respectată. La data de 29 ianuarie 2026 nu deţinea copia cererii prealabile pentru a fi prezentată instanţei, iar în ipoteza în care aceasta nu era pusă la dispoziţie, urma să solicite reclamarea probei prin intermediul instanţei de judecată. Acest aspect urma a fi verificat la etapa şedinţei preliminare, or instanţa de fond, prin restituirea cererii de chemare în judecată, a încălcat dreptul reclamanţilor la apărare, în condiţiile în care termenul pentru înaintarea unei noi acţiuni a expirat.

9. Totodată, se indică instanţei de recurs că termenul de depunere a acţiunii expira la data de 29 ianuarie 2026.

10. În aceste condiţii, concluzia instanţei de fond potrivit căreia acţiunea civilă a fost depusă cu nerespectarea procedurii prealabile, atrăgând pierderea dreptului de înaintare a acţiunii civile, este de natură să încalce accesul liber la justiţie, garantat de art. 6 CEDO.

11. Principiul proporţionalităţii, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate urmează să se bazeze pe o justă şi echitabilă evaluare a faptelor, pe echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum şi pe o selectare coerentă a mijloacelor şi mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.

12. Totodată, restituirea cererii de chemare în judecată în litigiul dedus judecăţii este de natură să afecteze principiul echităţii procedurii civile şi să îngrădească în mod nejustificat dreptul părţilor la un proces echitabil, precum şi principiul disponibilităţii, consfinţit de art.27 Cod de procedură civilă, potrivit căruia părţile au dreptul de a dispune liber de drepturile lor materiale şi procedurale, de a alege modalităţile şi mijloacele de apărare, ceea ce, în circumstanţele cauzei, este inadmisibil.

13. În susţinerea celor expuse, se invocă şi prevederile art.6 CEDO, care stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil", ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie şi egalitatea armelor ale părţilor litigante. Respectarea principiului egalităţii armelor presupune că fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza într-o situaţie egală în raport cu adversarul său, astfel încît între părţi să se menţină un echilibru corect.

14. În consecinţă, constatarea Judecătoriei Bălţi, sediul Central, în sensul că reclamanţii nu au respectat procedura prealabilă şi pe cale de consecinţă, restituirea cererii de chemare în judecată, în condiţiile în care aceste cerinţe au avut un caracter excesiv formal, poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiţie al apelanţilor, garantat de art.

20 din Constituţie şi art.5 Cod de procedură civilă, potrivit cărora orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care încalcă drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime, iar accesul la justiţie nu poate fi îngrădit.

Termenul de declarare a recursului:

15. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

16. Colegiul civil reţine, că din materialele cauzei rezultă că încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026 a fost comunicată părţilor în aceeaşi zi.

17. Astfel, instanţa conchide, că recursul declarat de Hmelevski Oleg Hmelevscaia Nina, la 18 februarie 2026, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de recurs:

18. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurenţi şi a materialelor din dosar, Colegiul civil conchide, că recursul urmează a fi respins, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed:

19. Conform art.424 alin.(1) din Codul de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

20. În condiţiile art.426 alin.(2) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. (3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

21. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

22. Din analiza materialului probator administrat, instanţa de recurs reţine că Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, în persoana reprezentantului, avocat Ivas Tatiana, au depus cerere de chemare în judecată către SA „General Asigurări" privind încasarea prejudiciului material şi compensarea cheltuielilor de judecată.

23. Prin încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026 s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina către SA „General Asigurări", privind încasarea prejudiciului material şi compensarea cheltuielilor de judecată. S-a remis reprezentantului reclamanţilor încheierea în cauză şi cererea de chemare în judecată cu actele anexate. S-a explicat că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri la instanţa de judecată competentă.

24. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, în persoana reprezentantului, avocat Ivas Tatiana, au contestat-o cu recurs.

25. Examinând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul civil reţine că soluţia instanţei de fond este una legală şi întemeiată, întrucât reclamanţii/recurenţii Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, odată cu

depunerea acţiunii nu au probat respectarea dispoziţiile legale, prevăzute de art.167 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă.

26. În acest sens, Colegiul civil constată că raporturile juridice litigioase derivă din Contractul de asigurare mixtă a locuinţei, bunurilor casnice şi de accidente ABM/22-3462 din 16 februarie 2022, încheiat între SA „General Asigurări" şi Hmelevski Oleg, contract care stabileşte în mod expres mecanismul de soluţionare a eventualelor divergenţe dintre părţi.

27. Astfel, la pct.9.3 din Contract, părţile au negociat că toate înştiinţările şi cererile asiguratului urmează a fi formulate în formă scrisă şi transmise la adresa indicată în poliţa de asigurare. Iar potrivit pct.9.5, eventualele divergenţele apărute între asigurător şi asigurat în ce priveşte executarea prezentului contract se soluţionează pe calea negocierilor sau în modul prevăzut de legislaţia în vigoare a Republicii Moldova (cu respectarea procedurii de examinare a litigiului până la instanţa de judecată). Dacă părţile nu au ajuns la o înţelegere, litigiul se transmite spre examinare instanţelor de judecată competente.

28. Astfel, din coroborarea acestor clauze contractuale rezultă în mod clar că părţile au instituit o procedură prealabilă obligatorie, aceasta reprezentând o etapă distinctă şi necesară anterior adresării în instanţă, fiind expresia voinţei contractuale şi a principiului libertăţii contractuale.

29. În conformitate cu art.167 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează documentele care confirmă respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părţilor.

30. Iar potrivit art.170 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

31. Raportând dispoziţiile legale la circumstanţele speţei, instanţa de recurs reţine că obligaţia respectării procedurii prealabile nu constituie o simplă formalitate procedurală şi nici o condiţie probatorie, ci reprezintă o condiţie esenţială de exercitare a dreptului la acţiune, a cărei neîndeplinire atrage incidenţa sancţiunii prevăzută de art.170 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

32. În acest sens, instanţa de recurs accentuează că documentele ce confirmă respectarea procedurii prealabile trebuie să existe la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, întrucât acestea condiţionează însăşi admisibilitatea sesizării instanţei, iar nu doar soluţionarea fondului litigiului.

33. La caz, din analiza materialului probator, anexat la cererea de chemare în judecată, Colegiul civil constată că nu s-a făcut dovada iniţierii efective a procedurii prealabile de soluţionare amiabilă a litigiului, în sensul formulării unei cereri clare, neechivoce şi determinate privind plata despăgubirii contractuale şi a parcurgerii mecanismului de soluţionare prevăzut de contract.

34. Sub acest aspect, înscrisul invocat de recurenţi, constând în interpelarea adresată pârâtului din 26 ianuarie 2026 pentru prezentarea unor documente, care în esenţa sa nu poate fi calificat drept dovadă a îndeplinirii procedurii prealabile, întrucât acesta nu conţine o pretenţie concretă privind executarea obligaţiei de plată a despăgubirii şi, prin urmare, nu activează mecanismul contractual de soluţionare a litigiului.

35. Iar simpla solicitare de documente sau informaţii nu poate fi asimilată unei notificări prealabile a pretenţiei principale, întrucât aceasta nu întruneşte condiţiile unei veritabile sesizări prealabile şi prin urmare, nu produce efectele juridice prevăzute de art.22 Cod civil şi de clauzele contractuale incidente.

36. Cu referire la eventualele demersuri probatorii ulterioare, inclusiv solicitarea sau administrarea de probe în cursul judecării cauzei, instanţa de recurs reţine că acestea ţin de faza examinării fondului, însă nu pot suplini lipsa unei condiţii prealabile obligatorii, care trebuia îndeplinită anterior introducerii acţiunii.

37. La fel, nu este justificată susţinerea recurenţilor potrivit căreia instanţa de fond ar fi trebuit să permită completarea probatoriului ulterior, întrucât instituţia administrării probelor în proces nu este aptă să înlăture sancţiunea procesuală a neîndeplinirii procedurii prealabile.

38. În acest context, Colegiul civil reţine că, în art.167 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, legiuitorul a obligat pe reclamant să anexeze la cererea de chemare în judecată documentele care confirmă respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului, sub sancţiunea procesuală a restituirii cererii de chemare în judecată, prevăzută la art.170 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

39. Mai mult, la caz, judecătorul nu a fost ţinut să aplice nici instituţia „de a nu da curs cererii", or prevederile art.171 alin.(1) Cod de procedură civilă operează expres şi limitativ pentru cazurile stipulate de art.167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e) Cod de procedură civilă, nefiind aplicabile speţei.

40. Cu referire la nişte înscrisuri anexate la cererea de recurs, Colegiul constată că acestea nu denotă netemeinicia încheierii recurare, or, instanţa de recurs evaluează corectitudinea încheierii raportat strict la probele anexate la cererea de chemare în judecată în instanţa de fond.

41. Prin urmare, având în vedere că reclamanţii odată cu depunerea cererii de chemare în judecată, nu au făcut dovada respectării procedurii prealabile obligatorii anterior sesizării instanţei de judecată, Colegiul civil constată că instanţa de fond a aplicat corect dispoziţiile legale incidente şi, în mod întemeiat, a dispus restituirea cererii de chemare în judecată, astfel încât recursul declarat de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, în persoana reprezentantului, avocat Ivas Tatiana, urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026, ca fiind legală şi întemeiată.

42. În conformitate cu art.427 lit.a) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina, în persoana reprezentantului, avocat Ivas Tatiana.

Se menţine încheierea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 04 februarie 2026, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Hmelevski Oleg şi Hmelevscaia Nina către SA „General Asigurări" privind încasarea prejudiciului material şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedinte completului, judecător Stanislav Grosu

Judecători Alina Țihonschi

Mariana Sajin